

**KOMENDA GŁÓWNA  
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ**

**BIURO SZKOLENIA**

**PROGRAM SZKOLENIA  
INSPEKTORÓW OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ**

Warszawa 2006

Program szkolenia opracowano, przy współpracy szkół Państwowej Straży Pożarnej i ośrodków szkolenia w komendach wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej w oparciu o program szkolenia opracowany w Szkole Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu pod kierownictwem st. bryg. mgr inż. Ryszarda Zaguły.

#### **Opracowanie metodyczne i redakcyjne:**

st. kpt. mgr inż. Jacek Borowski – naczelnik Wydziału Programowo-Metodycznego  
w Biurze Szkolenia KG PSP

Magdalena Stajszczak – starszy specjalista w Wydziale Programowo-Metodycznym  
w Biurze Szkolenia KG PSP

#### **Konsultacje:**

Biuro Rozpoznawania Zagrożeń KG PSP

## SPIS TREŚCI

	Strona
<b>I. ZAŁOŻENIA DYDKTYCZNO – WYCHOWAWCZE</b>	4
1. Cel szkolenia	4
2. Wymagania programowe	4
3. Warunki przyjęcia na szkolenie	5
<b>II. REALIZACJA PROCESU DYDAKTYCZNEGO</b>	5
1. Organizacja szkolenia	5
2. Zalecenia i wskazówki metodyczne	7
3. Plan nauczania	9
<b>III. TREŚCI NAUCZANIA</b>	10
1. Zasady organizacji ochrony przeciwpożarowej	10
2. Kompetencje inspektora ochrony przeciwpożarowej	11
3. Podstawowe pojęcia dotyczące spalania i pożarów	12
4. Przeciwpożarowe wymagania budowlane i drogi pożarowe	14
5. Przeciwpożarowe zaopatrzenie w wodę	16
6. Zabezpieczenie przeciwpożarowe instalacji użytkowych oraz instalacji i urządzeń technologicznych	17
7. Środki gaśnicze. Gaśnice. Koce gaśnicze	19
8. Urządzenia przeciwpożarowe	20
9. Prace niebezpieczne pod względem pożarowym	22
10. Zapobieganie poważnym awariom przemysłowym	23
11. Zasady organizacji i prowadzenie działań ratowniczo-gaśniczych	25
12. Prowadzenie kontroli spełniania wymagań ochrony przeciwpożarowej w zakładzie pracy	27
13. Metodyka prowadzenia szkoleń	28
14. Ustalanie przyczyn i okoliczności powstania pożarów	30
15. Wykorzystanie informatyki i literatury fachowej w procesie pozyskiwania informacji	31

**ZATWIERDZAM**



**st. bryg. Kazimierz KRZOWSKI**  
**Komendant Główny**  
**Państwowej Straży Pożarnej**

## **I. ZAŁOŻENIA DYDKTYCZNO - WYCHOWAWCZE**

### **1. CEL SZKOLENIA**

Celem szkolenia jest przygotowanie inspektorów ochrony przeciwpożarowej do wykonywania czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej, wynikających z obowiązujących przepisów.

### **2. WYMAGANIA PROGRAMOWE**

W wyniku realizacji szkolenia słuchacz powinien:

1) w sferze poznawczej znać:

- organizację ochrony przeciwpożarowej,
- obowiązki osób fizycznych, osób prawnych, organizacji lub instytucji, w zakresie zapobiegania pożarom, klęskom żywiołowym i innym miejscowym zagrożeniom,
- zachowanie się materiałów i konstrukcji budowlanych podczas pożarów,
- zasady zabezpieczenia przeciwpożarowego urządzeń i instalacji, budynków, obiektów i terenów,
- zasady ewakuacji ludzi i mienia,
- zastosowanie, zasady konserwacji oraz przeglądów urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w obiektach budowlanych,
- przyczyny powstawania, rozprzestrzeniania się oraz ogólne zasady gaszenia pożarów,
- rodzaje, właściwości oraz możliwości zastosowania środków gaśniczych,
- zasady przeprowadzania kontroli spełniania wymagań ochrony przeciwpożarowej;

2) w sferze praktycznej umieć:

- organizować i prowadzić szkolenia przeciwpożarowe dla pracowników,
- dobierać i rozmieszczać znaki bezpieczeństwa,
- dobierać i rozmieszczać gaśnice,
- prowadzić dokumentację przeciwpożarową,
- przygotowywać i przeprowadzać ewakuację,
- oceniać zagrożenie pożarowe na podstawie zachowania się materiałów w środowisku pożarowym,

- przygotowywać budynek, obiekt budowlany i teren do klęski żywiołowej i innego miejscowego zagrożenia;
- 3) w sferze motywacyjnej, mieć ukształtowane postawy:
- odpowiedzialności za bezpieczeństwo swoje i innych pracowników,
  - odpowiedzialności za życie ludzi,
  - odpowiedzialności za stan techniczny urządzeń ratowniczych.

### 3. WARUNKI PRZYJĘCIA NA SZKOLENIE

Kandydat na szkolenie powinien posiadać:

- skierowanie na szkolenie w przypadku kierowania przez zakład pracy;
- wykształcenie co najmniej średnie;
- brak zawodowego przygotowania pożarniczego.

## II. REALIZACJA PROCESU DYDAKTYCZNEGO

### 1. ORGANIZACJA SZKOLENIA

- a) Szkolenie prowadzone jest w szkołach Państwowej Straży Pożarnej i ośrodkach szkolenia w komendach wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej.
- b) Do prowadzenia zajęć dydaktycznych uprawnieni są:
- inżynierowie pożarnictwa,
  - inżynierowie w zakresie inżynierii bezpieczeństwa pożarowego,
  - technicy pożarnictwa mający odpowiednie kwalifikacje zawodowe i przygotowanie pedagogiczne oraz
  - inni specjaliści z odpowiednim przygotowaniem kierunkowym.
- c) Szkolenie odbywa się w formie dwóch zjazdów, rozdzielonych dwutygodniową przerwą przeznaczoną na samokształcenie i przygotowanie pracy projektowej.
- d) W uzasadnionych przypadkach organizator szkolenia, może ustalić inny tryb zjazdów i przerw między nimi.
- e) Zalecane jest organizowanie szkoleń w grupach obejmujących osoby reprezentujące takie same lub podobne branże.
- f) Podstawą organizacji procesu dydaktycznego jest plan nauczania.
- g) Na realizację programu szkolenia przewidziano:

rozpoczęcie i zakończenie szkolenia	- 2 godziny	
zajęcia dydaktyczne	- 71 godzin	- 9 dni
zajęcia praktyczne w wybranym zakładzie pracy	- 6 godzin	- 1 dzień
zajęcia kierunkowe	- 8 godzin	- 1 dzień
samokształcenie kierowane		- 14 dni
egzamininy	- 8 godzin	- 1 dzień

-----  
razem: 26 dni

- h) Podstawową formą nauczania jest lekcja trwająca 45 minut. Dopuszcza się łączenie dwóch jednostek lekcyjnych.

- i) Zajęcia dydaktyczne należy organizować w ilości nie przekraczającej 8 godzin lekcyjnych dziennie.
- j) Lekcje powinny odbywać się w salach przystosowanych do prowadzenia zajęć teoretycznych (odpowiadających warunkom higieny szkolnej, odpowiednio wyposażonych w techniczne środki dydaktyczne) oraz w miejscach pozwalających na sprawną organizację ćwiczeń.
- k) Zaleca się, aby organizator szkolenia przekazywał uczestnikom materiały szkoleniowe do każdego z tematów.
- l) Warunkiem ukończenia szkolenia jest napisanie pracy projektowej i zdanie egzaminu końcowego.
- m) Praca projektowa powinna dotyczyć np. analizy bezpieczeństwa pożarowego wybranego procesu technologicznego, bezpieczeństwa pożarowego w zakładzie pracy, organizacji ewakuacji, itp.
- n) Pracę projektową ocenia się stosując skalę ocen: celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, dopuszczający, niedostateczny.
- o) Do egzaminu końcowego mogą przystąpić słuchacze, którzy przed jego rozpoczęciem uzyskali zaliczenie z pracy projektowej.
- p) Egzamin końcowy przeprowadza się w formie testu wiedzy lub odpowiedzi ustnej, na podstawie wylosowanego przez słuchacza zestawu zadań problemowych.
- q) Egzamin ocenia się stosując skalę ocen: celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, dopuszczający, niedostateczny.
- r) Egzamin końcowy przeprowadza trzyosobowa komisja powołana przez komendanta szkoły Państwowej Straży Pożarnej lub kierującego ośrodkiem szkolenia w komendzie wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej spośród podległych oficerów i aspirantów Państwowej Straży Pożarnej.
- s) Dopuszcza się możliwość przeprowadzenia egzaminu końcowego przez komisję zewnętrzną powołaną przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej.
- t) Słuchacz, który nie zdał egzaminu końcowego, ma prawo do jednego egzaminu poprawkowego w terminie ustalonym przez komendanta szkoły Państwowej Straży Pożarnej lub kierującego ośrodkiem szkolenia w komendzie wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej.
- u) Termin egzaminu poprawkowego nie może być wyznaczony wcześniej niż jeden miesiąc od daty egzaminu i nie później niż trzy miesiące od daty zakończenia szkolenia.
- v) Egzamin poprawkowy, przeprowadza się zgodnie z zasadami egzaminu końcowego.
- w) Słuchacz, który z przyczyn losowych nie przystąpił do egzaminu końcowego lub poprawkowego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie, określonym przez organizatora szkolenia.
- x) W razie nie przystąpienia przez słuchacza do egzaminu końcowego lub poprawkowego z przyczyn nie usprawiedliwionych, słuchaczowi nie przysługuje prawo do dodatkowego terminu egzaminu.
- y) Ocenę końcową ustala się obliczając średnią z ocen uzyskanych przez słuchacza z pracy pisemnej oraz egzaminu końcowego (poprawkowego), stosując skalę ocen: celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, dopuszczający, niedostateczny.

## 2. ZALECENIA I WSKAZÓWKI METODYCZNE

- a) Program szkolenia powinien być realizowany zgodnie z kolejnością tematów zajęć przedstawionych w planie szkolenia.
- b) W rozkładzie zajęć dydaktycznych należy uwzględnić korelację międzytematyczną.
- c) Zajęcia teoretyczne należy przeprowadzać w grupach szkoleniowych liczących nie mniej niż 10 i nie więcej niż 25 osób, natomiast zajęcia praktyczne (ćwiczenia) – w zależności od tematyki – w grupach 5-10 osobowych.
- d) Zajęcia teoretyczne powinny być realizowane w sali wyposażonej zarówno w proste, jak i techniczne środki dydaktyczne.
- e) Należy zapewnić warunki do realizacji celu szkolenia oraz celów szczegółowych m.in. poprzez:
  - przestrzeganie zasad nauczania,
  - łączenie metod asymilacji wiedzy z metodami samodzielnego dochodzenia do wiedzy.
- f) Prowadzący szkolenie ma obowiązek przedstawić uczestnikom na pierwszych zajęciach:
  - program i zalecaną literaturę,
  - zasady realizacji programu,
  - warunki zaliczenia szkolenia.
- g) Prowadzący szkolenie mają obowiązek zrealizowania w ramach procesu dydaktycznego ogólnej liczby godzin, wyszczególnionej w planie szkolenia. Prowadzący w uzasadnionych przypadkach może dokonywać korekt w liczbie godzin przeznaczonych na realizację zajęć o charakterze teoretycznym i praktycznym.
- h) Na okres samokształcenia kierowanego, wykładowcy powinni określić szczegółowy zakres materiału do opanowania.
- i) Na dostosowanie treści programowych w razie ich dezaktualizacji, pojawienia się nowych zagadnień lub adekwatnie do potrzeb słuchaczy i branż przez nich reprezentowanych, można przeznaczyć do 20% ogólnej liczby godzin przewidzianych na realizację programu kursu.
- j) Wybór przepisów z zakresu ochrony przeciwpożarowej obejmuje pozycje podstawowe. Kadra dydaktyczna powinna śledzić zmiany wprowadzane w przepisach, zapoznawać się z wydawnictwami i prasą fachową oraz publikowanymi aktami prawnymi w celu aktualizowania materiałów niezbędnych do realizacji programu kursu.
- k) W trakcie szkolenia należy zorganizować zajęcia praktyczne w wybranym zakładzie pracy, mające na celu ustalenie parametrów zagrożenia pożarowego, omówienie wymagań ochrony przeciwpożarowej dla obiektu oraz omówienie zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektu.
- l) W przypadku grup składających się z pracowników reprezentujących różne branże należy zrealizować w miarę możliwości zajęcia przybliżające problematykę ochrony przeciwpożarowej danej branży. Na realizację tej tematyki należy przeznaczyć 8 godzin dydaktycznych.
- m) W ramach tematu „Kompetencje inspektora ochrony przeciwpożarowej” należy zorganizować ćwiczenia polegające na opracowaniu wybranego elementu instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.
- n) W ramach tematu „Metodyka prowadzenia szkoleń” należy zorganizować ćwiczenia z przeprowadzania szkoleń. Zaleca się, aby ćwiczenia te

zarejestrować kamerą (za zgodą uczestników), a następnie omówić z uczestnikami szkolenia.

### 3. PLAN NAUCZANIA

L.p.	Temat zajęć	Liczba godzin		
		T	P	R
1.	Zasady organizacji ochrony przeciwpożarowej	2	-	2
2.	Kompetencje inspektora ochrony przeciwpożarowej	2	1	3
3.	Podstawowe pojęcia dotyczące spalania i pożarów	5	-	5
4.	Przeciwpożarowe wymagania budowlane i drogi pożarowe	9	1	10
5.	Przeciwpożarowe zaopatrzenie w wodę	3	-	3
6.	Zabezpieczenie przeciwpożarowe instalacji użytkowych oraz instalacji i urządzeń technologicznych	6	-	6
7.	Środki gaśnicze. Gaśnice. Koce gaśnicze	4	3	7
8.	Urządzenia przeciwpożarowe	8	-	8
9.	Prace niebezpieczne pod względem pożarowym	3	-	3
10.	Zapobieganie poważnym awariom przemysłowym	4	-	4
11.	Zasady organizacji i prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych	5	-	5
12.	Prowadzenie kontroli spełniania wymagań ochrony przeciwpożarowej w zakładzie pracy	3	-	3
13.	Metodyka prowadzenia szkoleń	4	2	6
14.	Ustalanie przyczyn i okoliczności powstania pożarów	3	-	3
15.	Wykorzystanie informatyki i literatury fachowej w procesie pozyskiwania informacji	3	-	3
<b>OGÓŁEM</b>		<b>64</b>	<b>7</b>	<b>71</b>

T – zajęcia teoretyczne,  
P – zajęcia praktyczne,  
R – razem.

### III. TREŚCI NAUCZANIA

#### 1. ZASADY ORGANIZACJI OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ

Podział treści nauczania

Lp.	Temat	Liczba godzin		
		T	P	R
1.	System prawny ochrony przeciwpożarowej w Polsce	1	-	1
2.	System przepisów dotyczący ochrony przeciwpożarowej obiektów budowlanych i terenów	0,5	-	0,5
3.	Organizacja ochrony przeciwpożarowej w zakładzie pracy	0,5	-	0,5
<b>OGÓŁEM</b>		<b>2</b>	<b>-</b>	<b>2</b>

##### 1. System prawny ochrony przeciwpożarowej w Polsce

- Pojęcie ochrony przeciwpożarowej.
- Podstawowe akty prawne regulujące sprawy ochrony przeciwpożarowej.
- Przepisy wykonawcze do ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej i ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej.
- Kodeks karny, Kodeks wykroczeń.

##### 2. System przepisów dotyczący ochrony przeciwpożarowej obiektów budowlanych i terenów.

Ustawy. Rozporządzenia. Polskie Normy.

##### 3. Organizacja ochrony przeciwpożarowej w zakładzie pracy

- Obowiązki właściciela, zarządcy lub użytkownika budynku, obiektu lub terenu w zakresie ochrony przeciwpożarowej.
- System organizacyjno-prawny ochrony przeciwpożarowej.
- Struktura funkcjonalna ochrony przeciwpożarowej w zakładach pracy.
- Jednostki organizacyjne ochrony przeciwpożarowej.
- Zasady powoływania jednostek ochrony przeciwpożarowej w zakładach pracy.
- Zadania i organizacja działań wybranych jednostek ochrony przeciwpożarowej.

##### **Cele szczegółowe**

W wyniku realizacji tematów uczestnik szkolenia powinien umieć:

- scharakteryzować cele ochrony przeciwpożarowej i sposoby ich realizacji,
- wymienić i omówić podstawowe akty prawne regulujące organizację i zakres działania ochrony przeciwpożarowej w Polsce,
- wskazać i omówić przepisy prawne w zakresie dotyczącym odpowiedzialności karnej za nieprzestrzeganie przepisów ochrony przeciwpożarowej,
- wskazać podstawowe przepisy dotyczące warunków ochrony przeciwpożarowej obiektów budowlanych i terenów,

- wymienić zadania i omówić organizację ochrony przeciwpożarowej w zakładzie pracy.

## **2. KOMPETENCJE INSPEKTORA OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ**

Podział treści nauczania

Lp.	Temat	Liczba godzin		
		T	P	R
1.	Zadania i obowiązki inspektora ochrony przeciwpożarowej	0,5	-	0,5
2.	Prowadzenie dokumentacji dotyczącej ochrony przeciwpożarowej w zakładzie	1,5	1	2,5
<b>OGÓLEM</b>		<b>2</b>	<b>1</b>	<b>3</b>

### **1. Zadania i obowiązki inspektora ochrony przeciwpożarowej**

- Przepisy określające zadania i obowiązki inspektora ochrony przeciwpożarowej.
- Wymagania kwalifikacyjne obowiązujące inspektora ochrony przeciwpożarowej.

### **2. Prowadzenie dokumentacji dotyczącej ochrony przeciwpożarowej w zakładzie**

- Dokumentacja regulująca strukturę i funkcjonowanie ochrony przeciwpożarowej w zakładzie pracy, obiekcie itp.: regulaminy wewnętrzne, instrukcja bezpieczeństwa pożarowego, program zapobiegania awariom przemysłowym, raport o bezpieczeństwie, plan operacyjno-ratowniczy inne dokumenty określające funkcjonowanie zakładu pracy.
- Zasady sporządzania instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.
- Analiza gotowych dokumentów dotyczących ochrony przeciwpożarowej z różnych zakładów pracy.
- Dokumentacja związana z eksploatacją urządzeń przeciwpożarowych oraz instalacji użytkowych i zabezpieczających.
- Korespondencja w sprawach ochrony przeciwpożarowej w tym z organami Państwowej Straży Pożarnej.
- Plany i protokoły kontroli wewnętrznych.
- Zarządzenia, decyzje, polecenia.

### **Cele szczegółowe**

W wyniku realizacji tematów uczestnik szkolenia powinien umieć:

- wskazać i omówić przepisy określające kompetencje inspektora ochrony przeciwpożarowej,
- wymienić podstawowe zadania i obowiązki właściciela obiektu budowlanego lub terenu w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- omówić zadania i obowiązki inspektora ochrony przeciwpożarowej,
- sporządzić instrukcję bezpieczeństwa pożarowego i postępowania na wypadek powstania pożaru,
- wymienić dokumenty związane z zapobieganiem poważnym awariom przemysłowym,
- wymienić dokumenty związane z eksploatacją urządzeń przeciwpożarowych oraz instalacji użytkowych i zabezpieczających,
- przeprowadzić kontrolę wewnętrzną,
- sporządzić plan i protokół z kontroli wewnętrznej.

### **3. PODSTAWOWE POJĘCIA DOTYCZĄCE SPALANIA I POŻARÓW**

Podział treści nauczania

Lp.	Temat	Liczba godzin		
		T	P	R
1.	Proces spalania	1	-	1
2.	Rozwój pożaru. Rodzaje pożarów	1	-	1
3.	Przyczyny powstawania pożarów	2	-	2
4.	Przyczyny rozprzestrzeniania się pożarów	1	-	1
<b>OGÓŁEM</b>		<b>5</b>	<b>-</b>	<b>5</b>

#### **1. Proces spalania**

- Spalanie płomieniowe i bezpłomieniowe, warunki spalania, rodzaje materiałów: palny, niepalny, niebezpieczny pożarowo.
- Typy inicjacji reakcji spalania: zapłon, samozapłon, samozapalenie.
- Spalanie wybuchowe: podstawowe pojęcia – wybuch, rodzaje wybuchów, mieszanina wybuchowa, charakterystyka wybuchowa mieszanin wybuchowych (ciśnienie maksymalne, szybkość przyrostu ciśnienia, granice wybuchowości).

#### **2. Rozwój pożaru. Rodzaje pożarów**

- Pojęcie pożaru.
- Rodzaje pożarów w zależności od spalającego się materiału (grupy pożarów).
- Rodzaje pożarów w zależności od miejsca powstania.
- Fazy pożaru.

#### **3. Przyczyny powstawania pożarów**

- Nieostrożność przy posługiwaniu się ogniem otwartym.
- Wady urządzeń i instalacji elektrycznych.
- Wady urządzeń grzewczych.
- Wady urządzeń mechanicznych.
- Wady procesów technologicznych.
- Nieprawidłowe magazynowanie substancji niebezpiecznych.
- Wady środków transportu.
- Samozapalenia biologiczne i chemiczne.
- Wyładowania atmosferyczne.
- Podpalenia.
- Inne przyczyny.

#### **4. Przyczyny rozprzestrzeniania się pożarów**

- Palna konstrukcja, wyposażenie i wystrój budynków.
- Niewłaściwe składowanie materiałów niebezpiecznych.
- Nie zachowane wymagane odległości między budynkami.
- Niewłaściwa konstrukcja i zabezpieczenie przeciwpożarowe instalacji technologicznych i użytkowych.
- Brak lub niewystarczająca ilość gaśnic i środków gaśniczych oraz nieumiejętne ich użycie w razie pożaru.
- Zbyt późne zauważenie pożaru.
- Zbyt późne powiadomienie straży pożarnej o powstałym pożarze.

### **Cele szczegółowe**

W wyniku realizacji tematów uczestnik szkolenia powinien umieć:

- wyjaśnić zjawisko spalania i czynniki niezbędne do rozpoczęcia procesu spalania,
- wymienić i zinterpretować zjawiska towarzyszące procesowi spalania: wydzielanie ciepła, oddawanie ciepła, powstawanie strefy ciepłego oddziaływania, dymy (produkty całkowitego i niecałkowitego procesu spalania),
- zdefiniować pojęcia: zapłon, samozapłon, samozapalenie,
- wyjaśnić pojęcia dolnej i górnej granicy wybuchowości,
- scharakteryzować materiały ze względu na ich palność,
- wymienić i rozróżnić fazy rozwoju pożaru,
- omówić rodzaje pożarów,
- wymienić i omówić przyczyny powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów.

#### **4. PRZECIWPOŻAROWE WYMAGANIA BUDOWLANE I DROGI POŻAROWE**

Podział treści nauczania

Lp.	Temat	Liczba godzin		
		T	P	R
1.	Podstawowe wiadomości o budynkach	2	-	2
2.	Strefy pożarowe	2	-	2
3.	Wymagania ewakuacyjne	3	0,5	3,5
4.	Oświetlenie awaryjne. Znaki bezpieczeństwa	1	0,5	1,5
5.	Drogi pożarowe	1	-	1
	<b>OGÓŁEM</b>	<b>9</b>	<b>1</b>	<b>10</b>

##### **1. Podstawowe wiadomości o budynkach**

- Systemy budownictwa.
- Czynniki powodujące niebezpieczeństwo zniszczenia budynków.
- Kategorie zagrożenia ludzi, klasy odporności pożarowej budynków - podział.
- Gęstość obciążenia ogniowego. Oddziaływanie pożaru na konstrukcje budowlane. Wymagania podstawowe w zakresie bezpieczeństwa pożarowego.
- Oddziaływanie pożaru na konstrukcje budowlane.
- Wymagania podstawowe w zakresie bezpieczeństwa pożarowego.
- Odporność ogniowa elementów, w tym zabezpieczenia ogniochronne.
- Warunki dla wystroju wnętrz, w tym zabezpieczenia ogniochronne.

##### **2. Strefy pożarowe**

- Dopuszczalna powierzchnia strefy pożarowej.
- Elementy oddzielenia przeciwpożarowego.
- Drzwi i bramy przeciwpożarowe, przedsionki przeciwpożarowe.
- Zabezpieczenia przejść instalacyjnych.
- Wymagania dotyczące odległości między budynkami.

##### **3. Wymagania ewakuacyjne**

- Warunki techniczne, które są podstawą do uznania użytkowanego budynku za zagrażający życiu ludzi.
- Przejścia i wyjścia ewakuacyjne.
- Drogi ewakuacyjne.
- Zabezpieczenie pomieszczeń i dróg ewakuacyjnych przed zadymieniem.

##### **4. Oświetlenie awaryjne. Znaki bezpieczeństwa**

- Wymagania dla oświetlenia awaryjnego.
- Znaki bezpieczeństwa – Ewakuacja. Ochrona przeciwpożarowa. Techniczne środki przeciwpożarowe.
- Zasady oznakowania obiektów znakami.

##### **5. Drogi pożarowe**

- Rodzaje obiektów wymagających doprowadzenia dróg pożarowych.
- Sposób doprowadzenia i parametry dróg pożarowych.

### **Cele szczegółowe**

W wyniku realizacji tematów uczestnik szkolenia powinien umieć:

- scharakteryzować pojęcia: kategoria zagrożenia ludzi, klasa odporności pożarowej budynku, odporność ogniowa elementów, strefa pożarowa, gęstość obciążenia ogniowego,
- wymienić podziały budynków,
- omówić zadania oddzieleń przeciwpożarowych,
- wyjaśnić znaczenie podziału budynku na strefy pożarowe,
- omówić zasady ustalania odległości między budynkami,
- omówić wymagania w zakresie ewakuacji,
- omówić podział znaków bezpieczeństwa,
- dobrać i rozmieścić znaki bezpieczeństwa,
- wyjaśnić zasady oznakowania obiektów znakami,
- omówić wymagania dla dróg pożarowych,
- wymienić warunki techniczne, które są podstawą do uznania użytkowanego budynku za zagrażający życiu ludzi.

## **5. PRZECIWPOŻAROWE ZAOPATRZENIE W WODĘ**

Podział treści nauczania

Lp.	Temat	Liczba godzin		
		T	P	R
1.	Rodzaje obiektów wymagających zapewnienia zaopatrzenia w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru	0,5	-	0,5
2.	Sposoby określania wymaganej ilości wody do celów przeciwpożarowych	1,5	-	1,5
3.	Wymagania przeciwpożarowe dla sieci wodociągowych	1	-	1
<b>OGÓŁEM</b>		<b>3</b>	<b>-</b>	<b>3</b>

- 1. Rodzaje obiektów wymagających zapewnienia zaopatrzenia w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru**
  - Rodzaje obiektów.
  - Parametry decydujące o zakwalifikowaniu obiektów do zaopatrzenia w wodę.
- 2. Sposoby określania wymaganej ilości wody do celów przeciwpożarowych**
  - Jednostki osadnicze.
  - Budynki użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego.
  - Budynki produkcyjne i magazynowe.
- 3. Wymagania przeciwpożarowe dla sieci wodociągowych**
  - Zasilanie sieci wodociągowych.
  - Hydranty zewnętrzne.

### ***Cele szczegółowe***

W wyniku realizacji tematów uczestnik szkolenia powinien umieć:

- wskazać obiekty wymagające zapewnienia zaopatrzenia w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru,
- wskazać i omówić zastępcze źródła wody do celów przeciwpożarowych,
- omówić sposoby określania wymaganej ilości wody do celów przeciwpożarowych,
- omówić wymagania przeciwpożarowe dla sieci wodociągowych,
- wymienić rodzaje hydrantów zewnętrznych i omówić dla nich wymagania.

## **6. ZABEZPIECZENIE PRZECIWOŻAROWE INSTALACJI UŻYTKOWYCH ORAZ INSTALACJI I URZĄDZEŃ TECHNOLOGICZNYCH**

Podział treści nauczania

Lp.	Temat	Liczba godzin		
		T	P	R
1.	Rodzaje instalacji użytkowych i technologicznych. Zagrożenia pożarowe i wybuchowe	2	-	2
2.	Ocena zagrożenia pożarem i wybuchem urządzeń technologicznych, pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych	1	-	1
3.	Przeciwpożarowe wymagania dla instalacji i urządzeń w obiektach zagrożonych wybuchem	2	-	2
4.	Techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego instalacji i urządzeń	1	-	1
<b>OGÓŁEM</b>		<b>6</b>	<b>-</b>	<b>6</b>

### **1. Rodzaje instalacji użytkowych i technologicznych. Zagrożenia pożarowe i wybuchowe**

- Instalacje elektryczne.
- Instalacje gazowe.
- Instalacje ogrzewcze i kominowe.
- Instalacje odgromowe i uziemiające.
- Instalacje wentylacyjne.
- Instalacje z materiałami niebezpiecznymi pożarowo.

### **2. Ocena zagrożenia pożarem i wybuchem instalacji, urządzeń technologicznych, pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych**

- Ocena zagrożenia pożarem i wybuchem instalacji i urządzeń technologicznych, pomieszczeń oraz przestrzeni zewnętrznych.
- Ocena zagrożeń pożarowych i wybuchowych przy magazynowaniu i transporcie wewnątrzzakładowym.

### **3. Przeciwpożarowe wymagania dla instalacji i urządzeń w obiektach zagrożonych wybuchem**

- Badania okresowe instalacji i urządzeń.
- Zabezpieczenie przejść instalacyjnych przez elementy oddzielenia przeciwpożarowych.
- Zabezpieczenie instalacji i urządzeń przed powstaniem i skutkami wybuchu.
- Zasady doboru instalacji wentylacyjnej w pomieszczeniach zagrożonych wybuchem.
- Zasady doboru urządzeń ogrzewczych i mechanicznych w pomieszczeniach zagrożonych wybuchem.
- Zabezpieczenie instalacji kanalizacyjnych przed niebezpieczeństwem pożaru i wybuchu.

### **4. Techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego instalacji i urządzeń**

- Klapy przeciwpożarowe w przewodach instalacji technologicznych, wentylacyjnych i klimatyzacyjnych.

- Stałe i półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające dla instalacji i urządzeń technologicznych.
- Instalacje wykrywania pożaru i stężeń niebezpiecznych.

### **Cele szczegółowe**

W wyniku realizacji tematów uczestnik szkolenia powinien umieć:

- określić niebezpieczeństwa spowodowane obecnością napięcia w instalacjach elektrycznych w obiektach objętych pożarem,
- omówić różnice pomiędzy głównym wyłącznikiem prądu, a wyłącznikiem pożarowym,
- omówić zagrożenie związane z instalacjami gazowymi,
- wyjaśnić zagrożenia wiążące się ze stosowaniem różnych systemów grzewczych,
- wymienić i omówić instalacje wentylacyjne,
- scharakteryzować zasady oceny zagrożenia pożarem i wybuchem instalacji, urządzeń, pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych,
- scharakteryzować transport wewnątrzzakładowy i związane z nim zagrożenia,
- scharakteryzować przeciwpożarowe wymagania dla instalacji i urządzeń w obiektach zagrożonych wybuchem,
- wymienić i omówić techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego instalacji i urządzeń.

## 7. ŚRODKI GAŚNICZE. GAŚNICE. KOCE GAŚNICZE

Podział treści nauczania

Lp.	Temat	Liczba godzin		
		T	P	R
1.	Podział środków gaśniczych i ich działanie	1	-	1
2.	Gaśnice. Koce gaśnicze	3	3	6
	<b>OGÓŁEM</b>	<b>4</b>	<b>3</b>	<b>7</b>

### **1. Podział środków gaśniczych i ich działanie**

- Działanie chłodzące, izolujące, rozcieńczające i antykatalityczne.
- Sposoby przerywania procesów spalania.
- Mechanizm działania środków gaśniczych (piany, prądów wody, proszków, gazów).

### **2. Gaśnice. Koce gaśnicze**

- Dobór gaśnic w zależności od rodzaju pożaru.
- Zasady rozmieszczania gaśnic i kocy gaśniczych.
- Zasady działania, rodzaje, obsługa gaśnic.
- Terminy i zakres przeglądów technicznych i czynności konserwacyjnych gaśnic i kocy gaśniczych.
- Gaszenie pożarów przy użyciu gaśnic i kocy gaśniczych.

### **Cele szczegółowe**

W wyniku realizacji tematów uczestnik szkolenia powinien umieć:

- rozróżnić środki gaśnicze uwzględniając mechanizm działania gaśniczego,
- scharakteryzować właściwości, przeznaczenie i zakres zastosowania środków gaśniczych,
- wskazać zalety i wady środków gaśniczych,
- wyjaśnić informacje zawarte w oznakowaniu poszczególnych gaśnic,
- dobrać i rozmieścić gaśnice i koce gaśnicze
- omówić zasady działania i obsługi gaśnic,
- wskazać terminy i zakres przeglądów technicznych i czynności konserwacyjnych gaśnic,
- uruchomić poszczególne rodzaje gaśnic,
- rozłożyć koc gaśniczy,
- ugasić pożar testowy materiałów stałych i cieczy palnych.

## 8. URZĄDZENIA PRZECIWPOŻAROWE

Podział treści nauczania

Lp.	Temat	Liczba godzin		
		T	P	R
1.	Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa	2	-	2
2.	Systemy sygnalizacji pożarowej	2	-	2
3.	Urządzenia gaśnicze	2	-	2
4.	Dźwiękowe systemy ostrzegawcze	1	-	1
5.	Urządzenia oddymiające	1	-	1
	<b>OGÓŁEM</b>	<b>8</b>	<b>-</b>	<b>8</b>

### 1. Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa

- Hydranty i zawory hydrantowe - zasady stosowania, umieszczenie, wydajność, ciśnienie.
- Zasilanie instalacji wodociągowej przeciwpożarowej.
- Terminy i zakres przeglądów technicznych i czynności konserwacyjnych

### 2. Systemy sygnalizacji pożarowej

- Zadania systemów sygnalizacji pożarowej.
- Zasady działania systemów sygnalizacji pożarowej.
- Zasady wyposażania obiektów w systemy sygnalizacji pożarowej.
- Terminy i zakres przeglądów technicznych i czynności konserwacyjnych systemów sygnalizacji pożarowej.
- Monitoring pożarowy.

### 3. Urządzenia gaśnicze

- Rodzaje urządzeń gaśniczych.
- Zasady działania urządzeń tryskaczowych i zraszaczowych, urządzeń gaśniczych pianowych, proszkowych i gazowych.
- Ogólne wymagania dotyczące sterowania urządzeniami gaśniczymi.
- Zasady wyposażania obiektów w urządzenia gaśnicze.
- Terminy i zakres przeglądów technicznych i czynności konserwacyjnych urządzeń gaśniczych.

### 4. Dźwiękowe systemy ostrzegawcze

- Zadania dźwiękowych systemów ostrzegawczych.
- Komunikaty głosowe.
- Zasady działania dźwiękowych systemów ostrzegawczych.
- Zasady wyposażania obiektów w dźwiękowe systemy ostrzegawcze.
- Terminy i zakres przeglądów technicznych i czynności konserwacyjnych dźwiękowych systemów ostrzegawczych.

### 5. Urządzenia oddymiające

- Urządzenia oddymiające – klapy dymowe.
- Instalacje wentylacji oddymiającej.
- Wentylacja bezkanałowa z zastosowaniem wentylatorów strumieniowych.
- Terminy i zakres przeglądów technicznych i czynności konserwacyjnych urządzeń oddymiających.

### **Cele szczegółowe**

W wyniku realizacji tematów uczestnik szkolenia powinien umieć:

- wskazać różnicę pomiędzy hydrantem a zaworem hydrantowym,
- omówić zasady stosowania hydrantów i zaworów hydrantowych,
- wymienić rodzaje zasilania instalacji wodociągowej przeciwpożarowej,
- wskazać zasady wyposażania obiektów w systemy sygnalizacji pożarowej,
- omówić podstawowe elementy składowe systemów sygnalizacji pożarowej,
- omówić zasady działania systemów sygnalizacji pożarowej,
- wymienić zakres i czasookres przeglądów technicznych i czynności konserwacyjnych urządzeń przeciwpożarowych,
- wymienić czynności wykonywane podczas odbioru systemów sygnalizacji pożarowej,
- opisać ogólne zasady monitoringu pożarowego,
- wymienić rodzaje urządzeń gaśniczych oraz przedstawić zasady ich działania,
- omówić zasady wyposażania obiektów w urządzenia gaśnicze,
- omówić zasady stosowania dźwiękowych systemów ostrzegawczych,
- formułować treści komunikatów głosowych w powiązaniu z przewidywanym scenariuszem rozwoju zdarzeń w czasie pożaru,
- wymienić rodzaje urządzeń oddymiających oraz przedstawić zasady ich działania.

## 9. PRACE NIEBEZPIECZNE POD WZGLĘDEM POŻAROWYM

Podział treści nauczania

Lp.	Temat	Liczba godzin		
		T	P	R
1.	Zasady prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym	1	-	1
2.	Zabezpieczenie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym	2	-	2
	<b>OGÓŁEM</b>	<b>3</b>	<b>-</b>	<b>3</b>

### 1. Zasady prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

- Rodzaje prac.
- Obowiązki właściciela, zarządcy lub użytkownika obiektu przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

### 2. Zabezpieczenie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

- Zabezpieczenie materiałów palnych, elementów konstrukcji budynku i instalacji technicznych.
- Warunki prowadzenia prac w pomieszczeniach (urządzeniach) zagrożonych pożarem i wybuchem lub w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem łatwopalnych cieczy lub palnych gazów.
- Sprzęt umożliwiający gaszenie pożaru we wczesnej fazie.
- Kontrola miejsca wykonywania prac i rejonów przyległych po zakończeniu prac.

### **Cele szczegółowe**

W wyniku realizacji tematów uczestnik szkolenia powinien umieć:

- wymienić i scharakteryzować rodzaje prac niebezpiecznych pod względem pożarowym,
- omówić obowiązki właściciela, zarządcy lub użytkownika obiektu przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym,
- wymienić warunki prowadzenia prac w pomieszczeniach zagrożonych wybuchem i pożarem,
- omówić zagrożenie pożarowe i wybuchowe przy używaniu gazów technicznych,
- wymienić czynniki związane z zagrożeniem pożarowym i wybuchowym przy używaniu cieczy palnych.

## **10. ZAPOBIEGANIE POWAŻNYM AWARIOM PRZEMYSŁOWYM**

Podział treści nauczania

Lp.	Temat	Liczba godzin		
		T	P	R
1.	Podstawy prawne zapobiegania poważnym awariom przemysłowym	0,5	-	0,5
2.	Zasady kwalifikacji zakładów o zwiększonym i o dużym ryzyku wystąpienia awarii	0,5	-	0,5
3.	Obowiązki organów administracji publicznej oraz prowadzących zakłady o zwiększonym i o dużym ryzyku wystąpienia awarii	1	-	1
4.	Dokumenty dotyczące zapobiegania poważnym awariom przemysłowym	1,5	-	1,5
5.	Kontrola zakładów stwarzających zagrożenie poważną awarią przemysłową	0,5	-	0,5
<b>OGÓŁEM</b>		<b>4</b>	<b>-</b>	<b>4</b>

### **1. Podstawy prawne zapobiegania poważnym awariom przemysłowym**

- Ustawa – Prawo ochrony środowiska.

### **2. Zasady kwalifikacji zakładów o zwiększonym i o dużym ryzyku wystąpienia awarii**

- Ilość substancji niebezpiecznych.
- Zasady sumowania substancji niebezpiecznych.

### **3. Obowiązki organów administracji publicznej oraz prowadzących zakłady o zwiększonym i o dużym ryzyku wystąpienia awarii**

- Obowiązki organów administracji publicznej.
- Obowiązki Państwowej Straży Pożarnej.
- Obowiązki Inspekcji Ochrony Środowiska.
- Obowiązki prowadzących zakłady.

### **4. Dokumenty dotyczące zapobiegania poważnym awariom przemysłowym**

- Programy zapobiegania poważnym awariom przemysłowym.
- Wewnętrzne i zewnętrzne plany operacyjno – ratownicze.
- Raporty o bezpieczeństwie.

### **5. Kontrola zakładów stwarzających zagrożenie poważną awarią przemysłową**

- Czasookresy kontroli.
- Zakres kontroli.

### **Cele szczegółowe**

W wyniku realizacji tematów uczestnik szkolenia powinien umieć:

- omówić podstawy prawne zapobiegania poważnym awariom przemysłowym,
- scharakteryzować zasady kwalifikowania i wymagania dotyczące zakładów zagrożonych poważną awarią przemysłową,

- wymienić obowiązki prowadzących zakłady o zwiększonym i o dużym ryzyku wystąpienia awarii,
- wymienić obowiązki spoczywające na administracji publicznej,
- omówić elementy składowe programów zapobiegania poważnym awariom przemysłowym, wewnętrznym i zewnętrznym planów ratowniczych oraz raportów o bezpieczeństwie,
- omówić czasookresy i zasady kontroli zakładów stwarzających zagrożenie poważną awarią.

## **11. ZASADY ORGANIZACJI I PROWADZENIE DZIAŁAŃ RATOWNICZO – GAŚNICZYCH**

Podział treści nauczania

Lp.	Temat	Liczba godzin		
		T	P	R
1.	Sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej i innego miejscowego zagrożenia	2	-	2
2.	Podstawowe zasady prowadzenia działań ratowniczych	2	-	2
3.	Taktyka działań ratowniczych. Wykorzystanie uwarunkowań budowlanych i terenowych do właściwego prowadzenia akcji gaśniczej	1	-	1
<b>OGÓŁEM</b>		<b>5</b>	<b>-</b>	<b>5</b>

### **1. Sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej i innego miejscowego zagrożenia**

- Rodzaje zagrożeń na terenie zakładu, ich prawdopodobieństwo wystąpienia, częstotliwość, rozmiar, skutki.
- Postępowanie na wypadek pożaru, przed i po przybyciu straży pożarnej.
- Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego.
- Postępowanie na wypadek klęski żywiołowej np. powodzi, huraganu, (zabezpieczenie substancji mogących przyczynić się do skażenia środowiska, zabezpieczenie materiałów i urządzeń przed zniszczeniem, ustalenie sił własnych i konieczności użycia pomocy z zewnątrz, określenie możliwych skutków wywołanych klęską żywiołową i procedury ich likwidacji).
- Postępowanie na wypadek innego miejscowego zagrożenia (siły własne, współdziałanie z ratownikami z zewnątrz, wymiana informacji).

### **2. Podstawowe zasady prowadzenia działań ratowniczych**

- Działania gaśnicze.
- Działania w zakresie ratownictwa chemicznego i ekologicznego.
- Ewakuacja ludzi, zwierząt i mienia.

### **3. Taktyka działań ratowniczych. Wykorzystanie uwarunkowań budowlanych i terenowych do właściwego prowadzenia akcji gaśniczej**

- Podział obiektu na strefy pożarowe.
- Utrudnienia w czasie akcji - niska temperatura, wiatr, pora nocna, dostęp do obiektów, drogi pożarowe itp.
- Dozór pogorzelska.

### **Cele szczegółowe**

W wyniku realizacji tematów uczestnik szkolenia powinien umieć:

- omówić sposoby postępowania w przypadku powstania pożaru do czasu przybycia straży pożarnej,
- omówić postępowanie po przybyciu straży pożarnej,
- określić, co powinna zawierać instrukcja bezpieczeństwa pożarowego,
- wskazać zasady okresowej aktualizacji instrukcji bezpieczeństwa pożarowego,

- wyjaśnić rolę Państwowej Straży Pożarnej w systemie ratownictwa,
- omówić uprawnienia kierującego działaniem ratowniczym,
- wskazać utrudnienia w prowadzeniu akcji ratowniczo-gaśniczej,
- omówić na czym polega dozór pogorzelska,
- wymienić rodzaje działań ratowniczych podczas miejscowego zagrożenia i klęski żywiołowej
- opisać przyczyny i skutki powstawania miejscowych zagrożeń i klęsk żywiołowych,
- wymienić rodzaje miejscowych zagrożeń,
- omówić zagrożenia dla ludzi, zwierząt, mienia i środowiska,
- wskazać sposoby likwidacji skutków miejscowych zagrożeń,
- ustalić wielkość sił własnych,
- określić zagrożenia mogące wystąpić na terenie zakładu,
- przygotować zakład do klęski żywiołowej i innego miejscowego zagrożenia.

## **12. PROWADZENIE KONTROLI SPEŁNIANIA WYMAGAŃ OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ W ZAKŁADZIE PRACY**

Podział treści nauczania

Lp.	Temat	Liczba godzin		
		T	P	R
1.	Prowadzenie kontroli wewnętrznych	2	-	2
2.	Prowadzenie czynności kontrolno-rozpoznawczych przez Państwową Straż Pożarną	1	-	1
<b>OGÓŁEM</b>		<b>3</b>	<b>-</b>	<b>3</b>

### **1. Prowadzenie kontroli wewnętrznych**

- Zakres i tematyka kontroli wewnętrznej spełniania wymagań ochrony przeciwpożarowej w zakładzie.
- Sporządzanie dokumentacji.

### **2. Prowadzenie czynności kontrolno-rozpoznawczych przez Państwową Straż Pożarną**

- Zasady przeprowadzania czynności kontrolno - rozpoznawczych.
- Decyzje i środki odwoławcze w postępowaniu administracyjnym.

### ***Cele szczegółowe***

W wyniku realizacji tematów uczestnik szkolenia powinien umieć:

- omówić zakres i tematykę kontroli wewnętrznej w zakresie spełniania wymagań ochrony przeciwpożarowej w zakładzie,
- sporządzić dokumentację z kontroli i wnioski pokontrolne,
- omówić wzajemne obowiązki i uprawnienia kontrolowanego i kontrolującego,
- wymienić elementy składowe decyzji,
- wskazać środki odwoławcze w postępowaniu administracyjnym.

## 13. METODYKA PROWADZENIA SZKOLEŃ

Podział treści nauczania

Lp.	Temat	Liczba godzin		
		T	P	R
1.	Elementy procesu dydaktycznego	1	-	1
2.	Wykorzystanie pomocy dydaktycznych w procesie kształcenia	1	1	2
3.	Przygotowanie merytoryczne do zajęć	1	1	2
4.	Formy i metody doskonalenia zawodowego	1	-	1
<b>OGÓŁEM</b>		<b>4</b>	<b>2</b>	<b>6</b>

### 1. Elementy procesu dydaktycznego

- Definicja procesu dydaktycznego.
- Cechy procesu kształcenia.
- Etapy procesu nauczania.
- Metody nauczania.

### 2. Wykorzystanie pomocy dydaktycznych w procesie kształcenia

- Podział środków dydaktycznych.
- Funkcje środków dydaktycznych.
- Rola środków dydaktycznych w nauczaniu.
- Zasady przygotowania środków dydaktycznych.
- Rola koloru w środkach dydaktycznych.

### 3. Przygotowanie merytoryczne do zajęć

- Potrzeba przygotowania się do zajęć.
- Merytoryczno-metodyczne przygotowanie prowadzącego szkolenie.
- Zasady sporządzania konspektu zajęć.
- Przeprowadzenie i omówienie krótkiego szkolenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

### 4. Formy i metody doskonalenia zawodowego

- Rola doskonalenia zawodowego w procesie pracy/służby.
- Formy i metody doskonalenia zawodowego.
- Dobór wykładowców i instruktorów.
- Funkcje doskonalenia zawodowego.

### **Cele szczegółowe**

W wyniku realizacji tematów uczestnik szkolenia powinien umieć:

- omówić elementy i cechy procesu dydaktycznego,
- dobrać właściwą metodę nauczania,
- opracować konspekt do zajęć,
- wymienić funkcje środków dydaktycznych i potrzebę ich stosowania,
- sklasyfikować środki dydaktyczne,
- przygotować i wykorzystać środki dydaktyczne,
- wyjaśnić potrzebę i konieczność przygotowania się do zajęć,

- scharakteryzować formy i metody doskonalenia zawodowego,
- przeprowadzić krótkie szkolenie z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

## **14. USTALANIE PRZYCZYŃ I OKOLICZNOŚCI POWSTANIA POŻARÓW**

Podział treści nauczania

Lp.	Temat	Liczba godzin		
		T	P	R
1.	Ustalanie okoliczności powstania pożarów	1	-	1
2.	Charakterystyka śladów powstałych po pożarze	1	-	1
3.	Dokumentacja popożarowa	1	-	1
<b>OGÓŁEM</b>		<b>3</b>	<b>-</b>	<b>3</b>

### **1. Ustalanie okoliczności powstania pożarów**

- Definicja pożaru (według kodeksu karnego i straży pożarnej).
- Klasyfikacja pożarów.
- Charakterystyka przyczyn pożarów.
- Metodyka badań popożarowych oraz metod badawczych.
- Metody ustalania przyczyn powstawania pożarów przez organa procesowe, Państwową Straż Pożarną oraz biegłych w sprawach o pożary.

### **2. Charakterystyka śladów powstałych po pożarze**

- Wybrane sposoby lokalizowania ognisk pożaru.
- Wybrane ślady termicznego rozkładu i ślady spalania przykładowych charakterystycznych substancji.
- Rola świadków w postępowaniu procesowym w sprawach o pożary.

### **3. Dokumentacja popożarowa**

- Dokumentacja popożarowa sporządzana przez Państwową Straż Pożarną.
- Metodyka postępowania oraz dokumentacja sporządzana przez organa procesowe.

### **Cele szczegółowe**

W wyniku realizacji tematów uczestnik szkolenia powinien umieć:

- określić wielkość pożaru,
- omówić wpływ wysokich temperatur na jakościowe i ilościowe zmiany właściwości materiałów,
- omówić wybrane ślady powstałe po pożarze,
- wyjaśnić rolę świadków w postępowaniu procesowym,
- zebrać materiały do sporządzenia dokumentacji popożarowej.

## **15. WYKORZYSTANIE INFORMATYKI I LITERATURY FACHOWEJ W PROCESIE POZYSKIWANIA INFORMACJI**

Podział treści nauczania

Lp.	Temat	Liczba godzin		
		T	P	R
1.	Internet jako źródło informacji z zakresu ochrony przeciwpożarowej	1	-	1
2.	Wykorzystanie komputera	1	-	1
3.	Literatura fachowa	1	-	1
	<b>OGÓŁEM</b>	<b>3</b>	<b>-</b>	<b>3</b>

### **1. Internet jako źródło informacji z zakresu ochrony przeciwpożarowej**

- Przepisy z zakresu ochrony przeciwpożarowej, bezpieczeństwa budynków, itp., np. LEX.
- Witryny i portale dotyczące ochrony przeciwpożarowe.

### **2. Wykorzystanie komputera**

- Archiwizowanie danych.
- Wykorzystanie komputera do sporządzania dokumentacji z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

### **3. Literatura fachowa**

- Wybrane pozycje literaturowe dotyczące ochrony przeciwpożarowej.
- Czasopisma z zakresu ochrony przeciwpożarowe.

### ***Cele szczegółowe***

W wyniku realizacji tematów uczestnik szkolenia powinien umieć:

- skorzystać z literatury fachowej,
- odnaleźć witryny i portale dotyczące ochrony przeciwpożarowej,
- zarchiwizować dane,
- wykorzystać komputer do sporządzania i aktualizacji dokumentacji z zakresu ochrony przeciwpożarowej.